

Departament Analiz i Strategii

Podsumowanie tygodnia

1 października 2021

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Dodatkowe 675 mln euro (ok. 3 mld zł) na walkę ze skutkami pandemii

Komisja Europejska zatwierdziła wniosek Polski o zmiany w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Ze środków REACT-EU w POIŚ 2014–2020 realizowane będą projekty służące wdrażaniu nowego celu tematycznego, jakim jest „Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność”. Środki (z EFRR) w wys. blisko 675 mln euro (ok. 3 mld zł) zostaną przeznaczone na inwestycje w sektorze zdrowia (331 mln euro, czyli około 1,5 mld zł) oraz w sektorze energetyki (317 mln euro, czyli około 1,4 mld zł). W przypadku sektora energetyki kwota 190 mln euro (ok. 850 mln zł) zasili program „Mój prąd”. Polska jako jedyna otrzymała zgodę KE na wsparcie ze środków REACT-EU budowy infrastruktury gazu ziemnego.

Źródło: gov.pl, 29.09.2021; funduszeuropejskie.pl, 30.09.2021

FERS po konsultacjach

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zakończyło konsultacje społeczne programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 (FERS). Zgłoszone postulaty i wnioski przedstawiono na konferencji podsumowującej 28 września br.

Źródło: gov.pl, funduszeuropejskie.pl, 28.09.2021

Przedsiębiorczość

Najnowsze wiadomości z GUS

- 30 września 2021 r. – w dniu zakończenia Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 – przypada setna rocznica pierwszego spisu powszechnego w odrodzonej Polsce. Więcej informacji na stronie GUS.
- Według stanu na 30 czerwca 2021 r. liczba pracujących w Polsce wyniosła 9609,5 tys. osób (wzrost o 0,3% r/r), przy czym większość (68,5%) była zatrudniona w sektorze prywatnym. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce w I półroczu br. wyniosło 5593,53 zł (wzrost o 8,0% r/r) i było zróżnicowane regionalnie – najwyższe zanotowano w regionie warszawskim (7282,98 zł), najniższe w regionie warmińsko-mazurskim (5132,34 zł). Więcej w raporcie [Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w pierwszym półroczu 2021 roku](#).
- Folder [Bezrobocie rejestrowane. I-II kwartał 2021 roku](#) prezentuje podstawowe informacje o liczbie i strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach

pracy, dane dotyczące płynności bezrobocia: napływ, odpływ według różnych przyczyn, wskaźnik stopy bezrobocia dla Polski i państw UE.

- Ukazał się raport Transport – wyniki działalności w 2020 roku prezentujący najnowsze dane o branży w Polsce oraz wybrane dane o transporcie w krajach UE.
- Ukazał się folder Telekomunikacja w 2020 roku.

Źródło: GUS aktualności, 25.09-1.10.2021

S&P Global Ratings: Prognoza PKB Polski w górę

Wzrost gospodarczy przyspieszy bardziej od prognoz (5,1 vs 4,5%), a Rada Polityki Pieniężnej podniesie stopy procentowe już na początku 2022 r. – zapowiada S&P Global Ratings i prognozuje, że w kolejnych latach wzrost PKB w Polsce wyniesie do 5,3% w 2022 r., do 3,3% w 2023 r. oraz do 2,2% w 2024 r. Zdaniem agencji za podniesieniem tegorocznej prognozy wzrostu PKB dla Polski przemawia silna konsumpcja prywatna, a głównym zagrożeniem mogą być opóźnienia w realizacji Krajowego Planu Odbudowy.

Źródło: businessInsider, 28.09.2021

30 lat polskiego eksportu

Obecnie w ciągu dwóch tygodni eksportuje się z Polski tyle towarów, co na początku transformacji w ciągu całego roku. Od 1992 r. wartość sprzedaży za granicę zwiększyła się niemal 30-krotnie (z 13.187 do 325.920 mln USD w 2020 r.), jednak Polska nadal uchodzi za tanią montownią prostych rzeczy – towary wysokoprzetworzone stanowią tylko 41% polskiego eksportu. Autorzy raportu 30 lat polskiego eksportu – przygotowanego przez KUKĘ wspólnie z ośrodkiem analitycznym SpotData – przekonują, że struktura eksportu nie determinuje poziomu rozwoju, a jej przesunięcie w kierunku towarów niskoprzetworzonych nie jest powodem do narzekania. Jako przykład wskazują Holandię, gdzie udział towarów wysokoprzetworzonych w eksporcie jest nawet niższy niż w Polsce (40%). Poza tym, powoli, ale systematycznie przesuwamy się w górę drabiny wartości dodanej. W 2001 r. Polska była europejskim liderem w sprzedaży węgla, w 2010 r. – mebli, w 2020 r. – monitorów.

Źródło: KUKĘ; pb.pl, 26.09.2021

Eksport drewna pogłębi problemy przemysłu drzewnego

2021 r. to czas kryzysu surowcowego na rynku drzewnym. Wzrost zapotrzebowania na drewno w USA i w Chinach pociągnął za sobą wzrost cen tarcicy, nawet o 300%, oraz jej niedobór na lokalnych rynkach. W Polsce ceny m³ sosny i świerka podskoczyły z ok. 250 zł nawet do ponad 800 zł. Mimo to o surowiec coraz trudniej. Branża bezskutecznie apeluje do rządu o ograniczenie wywozu drewna z kraju. Zwraca uwagę, że na eksporcie drewna oprócz samych eksporterów praktycznie nikt nie zyskuje, ponieważ jest objęty zerową stawką VAT, i apeluje do rządu, aby wzorem innych państw – ograniczył wywóz. Nowe zasady sprzedaży drewna w 2022 r. branża również ocenia jako „bardzo niekorzystne dla polskiego przemysłu drzewnego”.

Źródło: forsal.pl, 28.09.2021

Mimo udanych wakacji, hotele i restauratorzy wciąż liczą długi

Mimo całkiem dobrego sezonu letniego, branża HoReCa (hotele, restauracja, catering, kawiarnie) ciągle nie może odrobić strat spowodowanych pandemią. W bazie KRD zadłużenie sektora przekroczyło już 303 mln zł – dla porównania w czerwcu br. wynosiło ok. 290 mln zł – z czego większość to niezapłacone zobowiązania mikrofirm (240 mln zł). Średnio każde przedsiębiorstwo ma zaległości sięgające prawie 29 tys. zł. Najwięcej do oddania ma przeciętny przedsiębiorca z woj. świętokrzyskiego (39,8 tys. zł), łódzkiego (35,6 tys. zł) oraz podlaskiego (34 tys. zł). Szczególnie trudna jest sytuacja restauratorów, gdyż nie udało im się na czas skompletować kadry. Według danych GUS pod koniec ub.r. branża zatrudniała 230-240 tys. osób, co oznacza, że zatrudnienie spadło o około 1/5.

Źródło: [DGP, pb.pl](https://dgp.pb.pl), 27.09.2021

Innowacyjność

StethoMe – polski startup wśród najbardziej innowacyjnych na świecie

TechCrunch StartUp Battlefield to międzynarodowy konkurs dla startupów, organizowany przez najbardziej uznany na świecie serwis internetowy poświęcony nowym technologiom – TechCrunch.com. Udział w tym wydarzeniu, oprócz prestiżu, pomaga także w rozwoju firmy, w tym ekspansji na rynek amerykański. Jednym z dwudziestu tegorocznych finalistów (na 1300 zgłoszonych) został poznański producent e-stetoskopów StethoMe.

Źródło: firma.rp.pl, 27.09.2021

Magnez zdetronizuje lit? Polska nadzieja elektromobilności

Przedmiotem projektu „Hybrydowe moduły zawierające ogniwa magnezowo-jonowe jako źródła zasilania do emobilności” – realizowanego przez Sieć Badawczą Łukasiewicz-Institut Metali Nieżelaznych Oddział w Poznaniu – było opracowanie technologii hybrydowego modułu zasilania, do którego budowy wykorzystano ogniwa magnezowo-jonowe, stanowiące innowacyjne rozwiązanie zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej. Wyniki projektu otwierają nowy rozdział w sektorze odwracalnych chemicznych źródeł prądu w naszym kraju. Do zastosowania m.in. w e-mobilności, a w przyszłości do budowy magazynów energii do OZE.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 27.09.2021

Naukowcy ostrzegają: ludzie nie będą zdolni do kontrolowania AI

Raport naukowców z Instytutu Maxa Plancka sugeruje, że ludzie nie będą w stanie przewidzieć kierunku rozwoju superinteligentnej sztucznej inteligencji. Już teraz niektóre roboty, działające w oparciu o AI, wykonują czynności, które opanowały w nieznanym dla ich twórców sposób. Eksperti wskazują, że jako ludzkość możemy nie zauważyć momentu, w którym powstaną maszyny o inteligencji przewyższającej intelekt człowieka. Jako jeden ze sposobów kontrolowania sztucznej inteligencji wskazują ograniczenie maszynom dostępu do internetu.

Źródło: [BusinessInsider](https://businessinsider.com), 26.09.2021

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Eurostat: Polska nadal wśród krajów o najniższym bezrobociu w UE

Według danych Eurostatu, wyrównana sezonowo stopa bezrobocia w Polsce w sierpniu 2021 r. wyniosła 3,4%. Niższą wartość wskaźnika zanotowano tylko w Czechach (2,9%), Holandii (3,2%) i na Malcie (3,2%). Stopa bezrobocia w całej UE wyniosła w sierpniu br. 6,8%, a w strefie euro – 7,5%. Dla przypomnienia, według GUS stopa bezrobocia w Polsce w tym okresie wyniosła 5,8%. Rozbieżność pomiędzy wartościami wskaźnika wynika z odmiennej metodologii zastosowanej przez ww. instytucje.

Źródło: forsal.pl, 30.09.2021

Walka o specjalistów ma już globalny wymiar

Pandemia rozpoczęła globalną walkę o ekspertów, która nasila się z każdym miesiącem. Konkurencja o pracowników o określonych kwalifikacjach (specjalistów ICT, inżynierów, biotechnologów) rozgrywa się nie tylko na polskim rynku, ale również pomiędzy krajami. Informatyków poszukują intensywnie choćby Niemcy czy Stany Zjednoczone. Może na tym mocno ucierpieć tempo digitalizacji Polski. Z danych Eurostatu wynika, że w 2020 r. liczba specjalistów od technologii informacyjnych (ICT) wyniosła w Polsce blisko 555 tys., lecz jest ich wciąż za mało – luka kadrowa szacowana jest na 50 tys. Wyzwaniem pracodawcy staje się zatem stworzenie propozycji pracy atrakcyjniejszej od tych, jakie pracownik może otrzymać od firm zagranicznych.

Źródło: [Newseria](https://newseria.pl), 30.09.2021

Kondycja zawodowa Polek w dobie pandemii i przyspieszonej cyfryzacji

W związku z pandemią prawie połowa pracujących kobiet odczuła zmiany warunków pracy, 60% pracujących matek doświadczyło trudności w godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych. Niewiele kobiet znajduje czas na zdobywanie nowych kompetencji, choć ponad połowa badanych uważa, że kompetencje cyfrowe stają się coraz bardziej istotne w ich pracy (56%). Ekspertki zwracają uwagę, że aby rozwój zawodowy kobiet był możliwy, potrzebne jest dofinansowanie do programów poszerzania wiedzy oraz rozwiązania pozwalające kobietom zdobywać nowe kompetencje w godzinach pracy. Więcej o kondycji psychicznej, fizycznej i zawodowej Polek w obliczu transformacji i pandemii Covid-19 w raporcie „Tytanki pracy. Kobiety na rynku pracy w dobie cyfrowej transformacji”, przygotowanym przez we współpracy Future Collars z Instytutem DELab ([do pobrania na stronie womanupdate.org](https://womanupdate.org)).

Źródło: [Newseria](https://newseria.pl), 29.09.2021

Inwestycje

Ruszył drugi etap prac przy przekopie Mierzei Wiślanej

Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską weszła w drugi etap. Umowa na tę część inwestycji została podpisana 20 kwietnia, budowy potrwa dwa lata.

Źródło: [businessinsider](https://businessinsider.pl), [biznes.interia](https://biznes.interia.pl), bankier.pl, 29.09.2021

Zbudowaliśmy drogi, teraz rozjadą je TIR-y. Co z koleją?

Według danych GUS, w chwili wejścia Polski do UE udział kolei w przewozach towarów wynosił 21,4%. Sukcesywnie jednak spadał, by w 2020 r. osiągnąć zaledwie 8,3%. Szanse, by spełnić założony przez KE cel przeniesienia do 2030 r. 30% przewozów towarów ciężarówkami na inne środki transportu, głównie na kolej, są nikłe. Przyczyn jest wiele, w tym m.in. nieproporcjonalnie szybki rozwój infrastruktury drogowej – od 2000 r. powstało aż 3,6 tys. km dróg ekspresowych i autostrad a zaledwie kilkadziesiąt kilometrów linii kolejowych. Efekty modernizacji kolei rozczarowują – w czasie przebudowy tras znikają bocznice, tory załadunkowe i rampy na stacjach. Opłaty dla przewoźników towarowych za korzystanie z torów należą u nas do najwyższych w Europie (3,1 euro za km). Właściciele ciężarówek płacą tylko za 3660 km spośród blisko 18 tys. dróg krajowych. Stawki należą zaś do najniższych w Europie. Dodatkowo przejazd blisko jedną trzecią z 4,3 tys. km dróg ekspresowych i autostrad jest darmowy. Więcej w raporcie fundacji ProKolej pt. „Kolej dla klimatu – klimat dla kolei”.

Źródło: DGP, 1.10.2021

Zrównoważony rozwój

W 2020 r. recykling przerósł nie jedno polskie miasto

Ekologiczne wymagania stawiane gminom rosną z roku na rok. Jeszcze w 2019 r. przygotowanych do odzysku i recyklingu musiało zostać 40% zebranych selektywnie odpadów. Cel roku 2020 to co najmniej 50% i wiele miast nie poradziło sobie z tym wymogiem. Wśród nich znalazły się: Warszawa (43,74%), Gdańsk (49%), Olsztyn (42,39%), Poznań (40,16%) i Łódź (32,02%). Wymagane cele środowiskowe udało się natomiast osiągnąć m.in. w Lublinie (85,12%), Krakowie (69,49%), Katowicach (62%).

Źródło: DGP, 29.09.2021

Zmiana stylu życia nie rozwiąże problemu klimatycznego

Istnieją dowody, że największe światowe firmy wydobywcze już w lat 60. ub. wieku wiedziały, że ich działalność przyczynia się do zmian klimatycznych. Przez wiele lat negowały zjawisko ocieplenia klimatu. Później zmieniły retorykę i winą za zmiany klimatu zaczęły obarczać konsumentów. Takie firmy jak Chevron, BP czy ExxonMobile wydały miliony dolarów na przekonywanie opinii publicznej, że wybory konsumenckie i zmiana stylu życia są kluczem do rozwiązania problemu klimatycznego, siebie przy okazji kreując na „tych dobrych”. Jednak, jak wynika z raportu Międzynarodowej Agencji Energetycznej (IX 2021), indywidualne zmiany zachowań – choć niewątpliwie potrzebne i słuszne – przyniosłyby zaledwie 4% koniecznych redukcji gazów cieplarnianych. Aby mieć chociaż 50% szans na zahamowanie wzrostu światowej temperatury o ponad 1,5 stopnia Celsjusza, należałoby zatrzymać wydobycie 90% złóż węgla i 60% złóż ropy naftowej. Więcej o fatalnych skutkach retoryki ukierunkowanej na osobistą odpowiedzialność i czego można dowiedzieć się studiując reklamy – w artykule.

Źródło: BusinessInsider, 25.09.2021